

Otázka: Účetnictví - podstata, význam, právní úprava, úkoly a zásady

Předmět: Účetnictví

Přidal(a): Lenka

Účetnictví - jeho podstata a význam, právní úprava, úkoly účetnictví, účetní zásady a účetní jednotky

Historie:

-základy Luco Pacioli 1495 (15.stol.)

-na našem území od 18.stol. - KAMERÁLNÍ ÚČETNICTVÍ - evidence králov. majetku

-rozvoj ve 20.stol.

3 pohledy na pojem účetnictví:

a) záznamy

b)činnost

c)teorie, nauka, věda

Podstata účetnictví:

-číselné zachycení hospodářským skutečností

-systematicky a soustavně

-podle jasných pravidel

-stanovenými postupy

Cíl účetnictví:

-podat VĚRNÝ a POCTIVÝ obraz o ekonomickém subjektu

- věrnost – pravdivé, aby tam bylo opravdu to co tam má být
- poctivost – dodržovat pravidla

Předmět účetnictví:

(účetnictví musí poskytovat informace):

- o stavu a pohybu majetku, vlastního kapitálu a závazků

(podnikatel musí mít přehled o stavu peněžních prostředků, o tom, kolik Kč má dostat zaplacen od odběratelů, a naopak, kolik Kč dluží dodavatelům apod.)

- o nákladech, výnosech a s tím souvisejícím zjištění hospodářského výsledku (VH)

(Při jakémkoliv podnikání je potřeba mít přehled o výši prostředků do podnikání vložených a dosažených výsledcích podnikatelské činnosti, aby podnikatel věděl, zda se mu vyplatí provozovat podnikatelskou činnost či nikoliv)

Charakteristické znaky:

-zachycuje skutečné jevy a pohyb majetku

-zjišťuje skutečný výsledek hospodaření

-je vedeno za určité časové období

-účetním obdobím je:

-kalendářní rok (od 1.1 do 31.12.)

-hospodářský rok (12 po sobě jdoucích měsíců jiného než od 1.1.)

-je to soustava účetních záznamů

-vede se:

- nepřetržitě, úplně, průkazně (všechno musíme mít doloženo účetním dokladem) a správně
- v peněžních jednotkách
- v českém jazyce a v české měně

Další důležité informace pro vedení účetnictví:

-za správnost účetnictví zodpovídá (před finančním úřadem) podnikatel (a to i v situaci, že si nechává vést účetnictví od kvalifikovaného účetního)

-právnícké osoby mají povinnost vést účetnictví ode dne svého vzniku do dne svého zániku

-účetnictví může vést účetní jednotka buď ručně, nebo pomocí účetního softwaru (programu na vedení účetnictví)

Podnikatel má účetní:

a)povinnost

b)potřebu

Funkce účetnictví:

-informační (zda firma hospodaří se ziskem nebo ztrátou)

-evidenční

-důkazní prostředek

-podklad pro rozhodování

-podklad pro hodnocení činnosti manažerů

-základ pro vyměření daňových povinností

Způsoby vedení evidence podnikatelské činnosti:

V současné době lze evidovat podnikatelskou činnost dvojím způsobem:

-DAŇOVÁ EVIDENCE -vedou FO, které dosahují příjmů z podnikání ale nejsou účetní jednotkou (živnostníci, advokáti, daňoví poradci, umělci)

-ÚČETNICTVÍ- vedou PO (obchodní společnosti -a.s., s.r.o., veřejné, komanditní) a FO, které se staly účetní jednotkou

FO se stane účetní jednotkou zejména v těchto případech:

a) pokud její obrat za předcházející kalendářní rok přesáhl částku 25 000 000 Kč

b) pokud se rozhodla dobrovolně vést účetnictví

c) pokud je zapsána v obchodním rejstříku

Právní úprava účetnictví:

1)zákon o účetnictví

-stanovuje rozsah vedení účetnictví

-stanovuje způsob vedení (čitelně, srozumitelně, v CZK...)

-stanovuje požadavky na průkaznost (co je a co není účetní doklad a jak má vypadat)

-stanovuje účetní jednotky (subjekty, které musí vést účetnictví)

-účetní jednotky:

- **PO** - právnické osoby (společnosti, družstva..)
- **ZO** - zahraniční osoby
- **OSS** - organizační složky státu (organizace, které zřizuje a financuje stát) např. Policie
- **FO zapsané v OR** (fyzické osoby zapsané v obchodním rejstříku)
- **ostatní FO**

-které si to dobrovolně zvolí

-které mají obrat za kalendářní rok větší než 25mil.

-účastník sdružení fyzických osob pokud ve sdružení už

účetní jednotkou někdo je

-takové FO, kterým to ukládá zvláštní předpis

2)vyhlášky MF (ministerstvo financí)

-k zákonu o účetnictví pro podnikatele vyhláška č.500

-ve vyhláškách jsou pravidla pro účetní závěrky

-vyhláška stanovuje směrnou účtovou osnovu

-účetní metody a jejich použití (metody odpisování majetku, oceňování majetku atd.)

3)České účetní standardy

-vydává je MF

-jsou tam:

- postupy účtování
- účetní metody

4)Zákon o:

- dani z příjmu
- silniční dani
- DPH
- sociálním a zdravotním pojištění
- zákoníku práce
- zákon o mzdě a platu

....atd.

Účetní zásady:

=soubor pravidel principů

-vychází z tradice účetnictví

-často nejsou zakotveny přímo v zákoně

- 1) **Zásada věrného a poctivého zobrazení (fair and true view)** - účetní jednotka zkoumá operace dle jejich podstaty bez ohledu na její dopady (daňové, právní). Tato zásada je nadřazena všem ostatním.
- 2) **Zásada účetní jednotky** - jedná se o vymezení ekonomického celku, za který se vede účetnictví, sledují se aktiva a pasiva, účtuje se o předmětu účetnictví, předkládají se a sestavují účetní výkazy. Účetní jednotka má určitá práva a povinnosti.
- 3) **Zásada neomezeného trvání účetní jednotky** - uplatňuje se hlavně v oceňování aktiv (např. dlouhodobý hmotný majetek se odepisuje postupně po dobu několika let).
- 4) **Zásada zjišťování hospodářského výsledku v pravidelných intervalech (periodicita)** - účetní jednotka pravidelně zjišťuje a vykazuje výsledek hospodaření a její finanční situaci.
- 5) **Bilanční kontinuita** - konečné a počáteční zůstatky stavů rozvahových účtů mezi účetními obdobími na sebe musí navazovat.
- 6) **Zásada objektivit účetních informací** - za objektivní se považují informace doložené účetním dokladem a vztahy aktiv ověřené inventarizací.
- 7) **Akruální princip** - vyžaduje se účtování účetních případů do období, se kterým časově a věcně souvisí (jedná se o časové rozlišení nákladů a výnosů) bez ohledu na samotný tok peněz.
- 8) **Zásada oceňování v historických cenách** - majetek se oceňuje v okamžiku pořízení. To znamená, že budoucí dopad cenových změn nebo pokles kupní síly peněz se nebere v úvahu.
- 9) **Zásada stálosti metod účetnictví (konzistentnost)** - účtování operací, oceňování a odpisování aktiv a náplň jednotlivých položek výkazů jsou v jednotlivých letech stejné

(konzistentní), zaručuje se srovnatelnost z hlediska času.

10) **Zásada opatrnosti** - v účetnictví se vykazují a do výše zisku promítají všechny předpokládané a očekávané ztráty, rizika a znehodnocení majetku, i když ještě nenastaly a jejich výše není spolehlivě zjištělná. Tato zásada se realizuje tvorbou rezerv a opravných položek.

11) **Zásada vymezení okamžiku realizace** - je to vymezení okamžiku, ve kterém je možno účtovat na účty nákladů, výnosů a rozvahové účty (např. vystavení faktury, den provedení úhrady pohledávek nebo závazků).

12) **Zásada zákazu vzájemného zúčtování (kompenzace)** - zákaz vzájemného vyrovnání mezi položkami výnosů a nákladů či jednotlivými položkami majetku a jeho zdroji.

Výjimky:

a) pohledávky a závazky vůči stejné osobě, které mají splatnost do 1 roku a jsou vedeny ve stejných měnách (např. zápočet)

b) převod podílu na hospodářském výsledku společníkům veřejné obchodní společnosti a komplementářům komanditní společnosti

c) doměrky a vratky z daní z příjmů, z nepřímých daní a poplatků

13) **Přednost obsahu před formou** - nejdůležitějším hlediskem je obsah účetních informací, forma je také podstatná, ale je až druhořadá.

(Zdroj účetních zásad: http://cs.wikipedia.org/wiki/Účetní_zásady)